

Ambargo zamanı: 10:00 (ANKARA), 1 Aralık 2009

HSBC Türkiye İmalat Sanayi PMI

Türk imalat sektörü, genişleme hızı daha da yavaşlamış olsa da, üst üste yedinci aydır büyüdüğünün sinyali verdi.

Önemli bulgular:

- Yeni siparişlerdeki büyüme güçlü kalarak sektörün genel genişlemesini destekledi.
- Ay içinde bekleyen işlerde düşüş gerçekleşti.
- Girdi fiyatları daha da yükselirken satış fiyatlarının düşmesiyle imalatçılar marj baskılarıyla karşı karşıya kalmaya devam etti.

Markit tarafından HSBC için toplanan Kasım anketi verileri, Türk imalat sektöründeki büyümenin devam ettiğine işaret etti. Ancak, yeni siparişlerde Haziran/ Temmuz 2009'da kaydedilen hızlı tırmanışın zayıflamasından ötürü genel büyüme oranında azalma yaşandı. Yükselen girdi maliyetleri Türk imalatçıların marjları üzerinde baskı oluşturmaya devam etti ve bunun etkisi nihai ürün fiyatlarındaki hafif bir düşüşle daha da kötü hissedildi.

Dönemsel olarak ayarlanan HSBC Türkiye İmalat PMI™'si, imalat ekonomisinin genel sağlığı hakkında kullanışlı bir tek rakamlı ölçü sağlamaktadır. 50,0 üzerindeki PMI ölçümleri ticaret koşullarında iyileşmeye işaret ederken 50,0 altındaki ölçümler bozulmaya işaret eder.

Kasım ayında 51,8 puan çıkan ortalama endeks, Türk imalat sektöründe ticari koşulların üst üste yedinci aydır iyileştiğini ortaya koydu. Ancak, genişleme oranı Ekim'den bu yana düşerek son altı ayın en düşük seviyesine geriledi.

Kasım ayında yeni sipariş büyümesi, Ekim'den beri yavaşlama göstermiş olsa da güçlü oldu. Artış oranı, mevcut yedi aylık genişlemenin en düşük seviyesinde kaldı. Yine de, ekonomik şartlardaki iyileşmenin talebi desteklemesi sonucu, büyüme, serinin ortalama geçmiş değerlerinin üzerinde kaldı. Yeni ihracat siparişlerindeki büyümenin hızı da Kasım ayında düşmüş olmasına rağmen kayda değer seviyede kaldı ve son yedi aydır artmakta olan ihracat işinde kaydedilen ortalamanın üzerinde çıktı.

Yeni siparişlerdeki genel artış Kasım ayında üretimin daha da

artmasını sağladı. Üretimdeki artış, Haziran 2009'da ulaşılan serinin en yüksek değerlerinin ardından üst üste beşinci aydır azalma gösterse de güçlüydü.

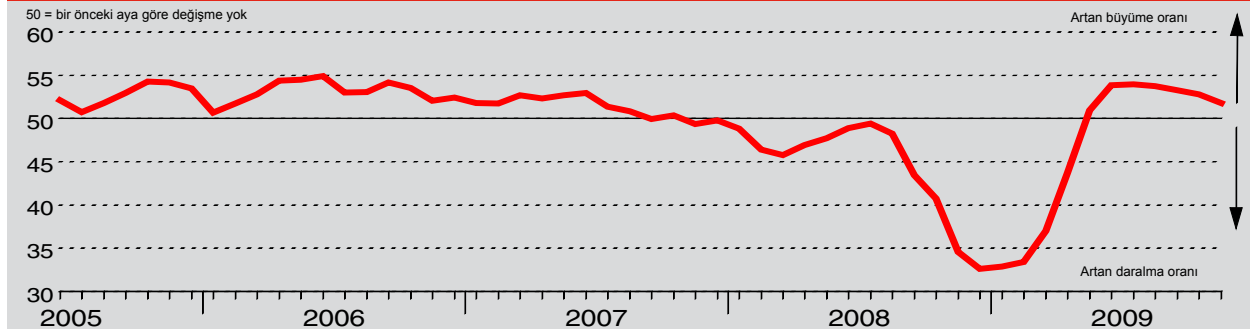
Kasım ayında bekleyen işler önemli ölçüde azalarak üretim önündeki engellerin büyük ölçüde ortadan kalktığını gösterdi. Bununla birlikte, sözlü olarak elde edilen bulgular, şirketlerin sipariş yükümlülüklerini yerine getirebilmek için mamul mal stoklarından yararlandığını ortaya koydu. Bunu doğrular şekilde, mamul mal stokları Kasım ayından bu yana üst üste ön dördüncü aydır düşüş göstermiş oldu.

Üretim öncesi stokları düşmeye devam etmiş olsa da, ay içerisinde satın alma aktivitesi arttı. Panele katılanların bir kısmı, yükselen üretim ihtiyaçlarını karşılamak için mevcut stoklardan yararlandıklarını bildirdiler. Satın alma miktarları hala kriz öncesi seviyelerin oldukça altında iken, tedarikçiler Kasım ayında teslimat sürelerini iyileştirmeyi yine başardılar.

Kasım ayında girdi fiyatlarında bir miktar daha artış olduğu bildirildi ve böylece son altı aydır maliyetlerde meydana gelen artış devam etmiş oldu. Panele katılanlar, yükselen hammadde maliyetleri ile döviz kuru etmenlerinin Kasım ayında girdi fiyatlarının yükselmesi üzerinde etkisi olduğunu bildirdiler. Bu durumun aksine, fiyatlandırma gücü zayıf olmaya devam ettiğinden fiyatlarda düşüş olduğu bildirildi.

İstihdam seviyeleri, ay boyunca Ekim ayında bildirilenle aşağı yukarı aynı seviyede arttı. Yükselen üretim ihtiyaçları bordrolu çalışan sayısının artmasının altındaki etmen olarak gösterildi.

HSBC Türkiye Satın Alma Yöneticisi Endeksi

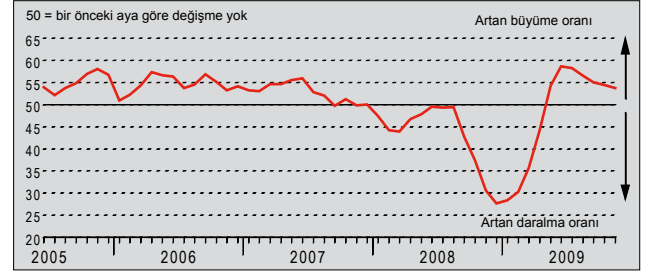

HSBC Türk Satın Alma Yöneticisi Endeksi (PMI) imalat sektörüne genel bir bakış imkanı sağlayan bir bileşik göstergedir ve tüm ekonomi için yol gösterici bir gösterge olarak kabul edilir. Gösterge değer mamul, yeni sipariş, istihdam, tedarikçi teslim süresi ve satın alınan mal stoku gibi farklı endekslerin bileşiminden türetilmiştir. PMI değeri 50,0'ın altındaysa imalat sanayi daralmaktadır, üzerindeyse genişlemektedir. 50,0 değerinde ise bir değişiklik yoktur. 50,0 değerine göre sapma ne kadar fazlaysa endeksteeki değişme oranı o kadar büyüktür.

Üretim Endeksi

S: Üretiminiz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

		Arttı %	Aynı %	Azaldı %	Net +/-
2009	06	42.6	47.9	9.5	33.0
	07	29.0	53.6	17.4	11.6
	08	27.2	51.4	21.4	5.7
	09	32.6	45.1	22.2	10.4
	10	29.1	48.5	22.4	6.6
	11	22.9	51.5	25.6	-2.7

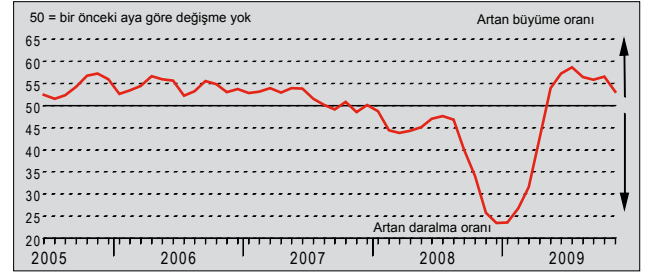

Dönemsel olarak ayarlanan Üretim Miktarı Endeksi, Kasım ayında, değişim olmadığını gösteren 50,0 puanının üzerinde çıkarak Türk imalat sektöründe üretimin daha da arttığını gösterdi. Böylece üst üste yedi ay boyunca üretimde büyüme gerçekleşmiş oldu. Panele katılanlar üretim miktarlarındaki sürekli artışın, hem içi hem de dış piyasalardan alınan sipariş miktarlarındaki artışa bağlı olduğunu yorumunu yaptılar. Ancak, üretim miktarındaki artış Ekim ayından beri yavaşlama gösterdi.

Yeni Siparişler Endeksi

S: Aldığınız toplam siparişlerin miktarı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

		Arttı %	Aynı %	Azaldı %	Net +/-
2009	06	34.1	51.2	14.6	19.5
	07	37.1	43.5	19.3	17.8
	08	35.1	34.2	30.7	4.4
	09	39.3	37.6	23.1	16.2
	10	34.3	44.1	21.5	12.8
	11	26.4	41.9	31.7	-5.3

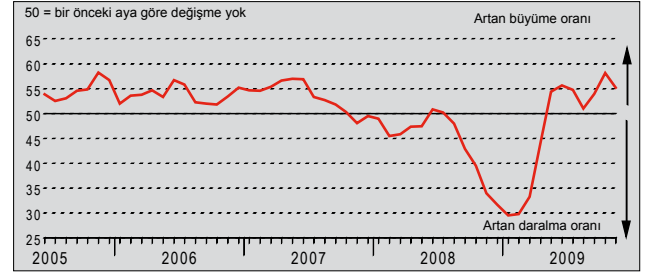

Kasım'da elde edilen veriler, artış hızı Ekim ayından beri yavaşlamış olsa da, yeni sipariş miktarlarında güçlü bir büyümeyi işaret etti. Gelen yeni işlerdeki en son büyüme hızı serinin geçmişteki ortalamasından daha güçlü olmasına rağmen, son yedi aydır devam eden yeni sipariş büyüme hızları içinde en düşük seviyede oluyordu. Panele katılanlar, iyileşen ekonomik koşullardan kaynaklı olarak artan talep ve ihracat siparişlerindeki artışın Kasım ayında satışları arttırdığını belirttiler.

Yeni İhracat Siparişleri Endeksi

S: Yurtdışından aldığınız siparişler bir ay öncesine göre nasıl değişti?

		Arttı %	Aynı %	Azaldı %	Net +/-
2009	06	32.0	55.4	12.6	19.4
	07	27.9	46.8	25.4	2.5
	08	21.2	44.8	34.0	-12.7
	09	36.2	51.0	12.7	23.5
	10	33.9	51.5	14.6	19.3
	11	26.3	54.2	19.5	6.8

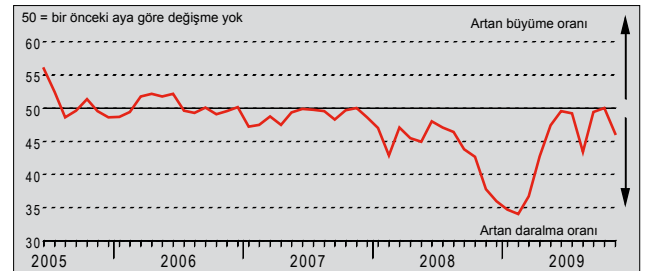

Kasım ayında yeni ihracat siparişleri üst üste yedinci ayda da artış gösterdi. Ekim ayından (serinin geçmişindeki en yüksek ikinci artış hızı) beri düşüş göstermiş olmasına rağmen, yeni ihracat siparişlerindeki büyüme hızı kayda değer seviyedeydi ve serinin geçmişteki ortalamasının üzerinde bir hızda seyretti. Panele katılanların yaklaşık %26'sı ay boyunca yurt dışından alınan yeni işlerde artış olduğunu bildirdi ve bu durumu küresel ekonomik şartlarda sürmekte olan düzelmeye bağlı olarak artan talebe bağladı.

Birikmiş İşler Endeksi

S: Birikmiş sipariş miktarınız bir ay öncesine göre nasıl değişti?

		Arttı %	Aynı %	Azaldı %	Net +/-
2009	06	19.0	63.0	18.1	0.9
	07	16.4	57.6	26.0	-9.6
	08	11.6	51.7	36.7	-25.2
	09	20.0	63.9	16.0	4.0
	10	18.9	64.2	16.8	2.1
	11	14.6	57.9	27.6	-13.0

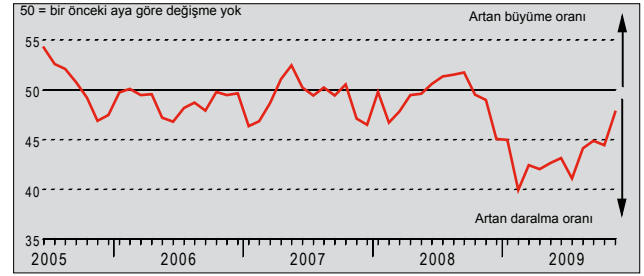

Ekim ayında bekleyen işlerde bir istikrar sağlanmasının ardından, Kasım ayında Türk imalatçıların bekleyen işlerinde azalma görüldü. Panele katılanlar bekleyen işlerdeki azalmanın, üretim kapasitesindeki artışa ve mamul mal stoklarının kullanılmasına bağlı olduğunu yorumunu yaptılar. Kasım ayında yeni siparişlerde bildirilen güçlü büyümenin daha hızlı bir düşüş olmasını engellemesiyle, bekleyen işlerdeki düşüşün oranı, serinin geçmişteki ortalaması ile aşağı yukarı aynı seviyede kaldı.

Nihai Ürün Stoku Endeksi

S: Nihai ürün stokunuz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

		Arttı %	Aynı %	Azaldı %	Net +/-
2009	06	11.4	60.1	28.5	-17.1
	07	12.9	56.5	30.6	-17.7
	08	17.9	55.3	26.8	-8.9
	09	17.1	55.0	27.9	-10.7
	10	12.6	65.3	22.1	-9.6
	11	13.3	66.3	20.4	-7.1

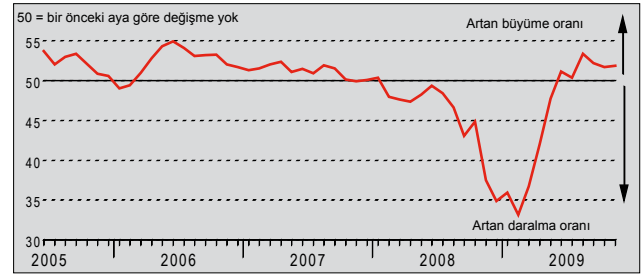

Dönemsel olarak ayarlanan Mamul Mal Stokları Endeksi, Kasım ayında, değişim olmadığını gösteren 50,0 puanının altında kaldı ve bu durum ay boyunca üretim sonrası stoklarda azalma olduğunu gösterdi. Bu, Türk imalatçıların sipariş yükümlülüklerini kısmen yerine getirebilmek için mevcut stokları kullanmasıyla beklenen işlerde azalma yaşamalarına rağmen gerçekleşti. Düşüş hızı, serinin geçmişteki ortalamasından hafif daha hızlı olsa da, Ekim'den bu yana önemli miktarda azaldı.

İstihdam Endeksi

S: Firmanızda çalışan sayısı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

		Arttı %	Aynı %	Azaldı %	Net +/-
2009	06	18.5	70.6	10.9	7.6
	07	15.5	72.9	11.6	3.9
	08	20.3	73.2	6.5	13.8
	09	13.7	76.1	10.2	3.5
	10	14.3	70.7	15.0	-0.7
	11	10.9	78.8	10.3	0.5

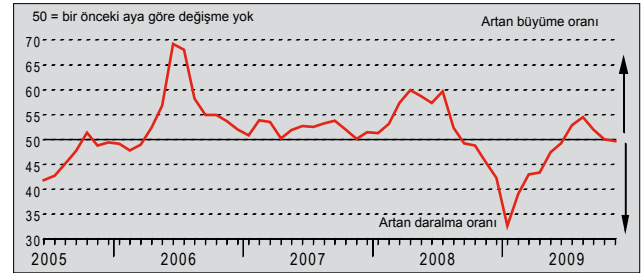

Kasım ayında elde edilen veriler, ay boyunca gerçekleşen artış hızı Ekim ayı ile aşağı yukarı aynı seviyede kalmış olsa da, istihdamda hafif bir artış olduğunu gösterdi. Eleman alma seviyeleri artırdıklarını belirtenler, bu durumu artan yeni sipariş miktarları ve buna bağlı olarak üretim gerekliliklerinde meydana gelen büyümeye bağladılar. Ancak, panele katılanların büyük bölümü (yaklaşık %79'u) Ekim ayından bu yana istihdam seviyelerinin değişmediğini bildirdiler.

Ürün Fiyatları Endeksi

S: Ürünlerinizin satış fiyatı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

		Arttı %	Aynı %	Azaldı %	Net +/-
2009	06	10.3	74.1	15.6	-5.3
	07	17.1	74.4	8.4	8.7
	08	15.7	74.8	9.6	6.1
	09	7.5	88.7	3.7	3.8
	10	9.0	81.8	9.2	-0.2
	11	6.8	83.7	9.5	-2.7

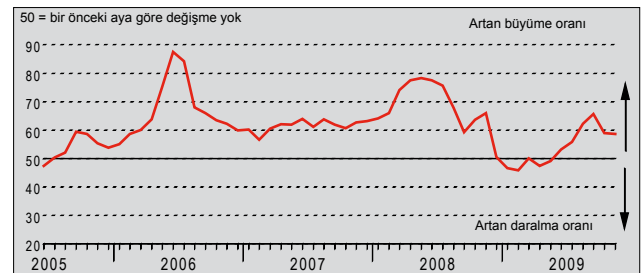

Türk imalatçıları, dönemsel olarak ayarlanan Nihai Ürün Fiyatları Endeksinin değişim olmadığını gösteren 50,0 puanının hafif altında kaldığı Kasım ayında, nihai ürün fiyatlarında az bir düşüş gerçekleştiğini bildirdiler. Bu görüş, panele katılanların büyük çoğunluğunun (yaklaşık %84'ü) Ekim'den bu yana fiyatların aynı kaldığını bildirmesiyle desteklendi. Ancak, imalatçıların %10 kadarı nihai ürün fiyatlarında düşüş bildirdi ve bu durumu pazardaki rekabete bağladı.

Girdi Fiyatları Endeksi

S: Satın aldığınız malların ortalama fiyatı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

		Arttı %	Aynı %	Azaldı %	Net +/-
2009	06	18.0	73.1	8.9	9.1
	07	27.1	64.3	8.6	18.5
	08	27.3	68.6	4.1	23.2
	09	34.0	64.6	1.4	32.6
	10	20.8	72.0	7.2	13.6
	11	16.4	79.6	4.0	12.4

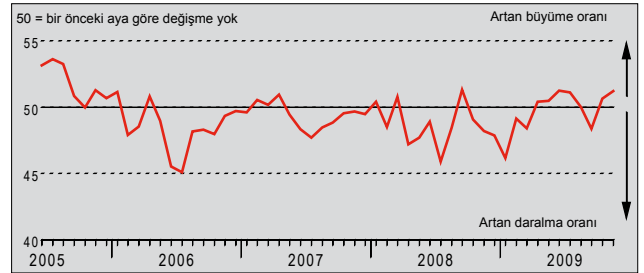

Girdi fiyatları Kasım ayında daha da yükselerek, maliyetlerde meydana gelen artışta altı aylık bir süreye ulaştırmış oldu. Panele katılanlar, yükselen hammadde fiyatlarının (özellikle petrol, metaller ve kağıt) yanı sıra elverişsiz döviz kuru değişimlerinin ay boyunca görülen girdi fiyat artışının sebepleri olduğu yorumunu yaptılar. Ancak, Kasım ayında maliyetlerde gözlemlenen artış serinin geçmişteki ortalamasının altında seyretti.

Tedarikçilerin Teslim Süresi Endeksi

S: Tedarikçilerinizin mal teslimi bir ay öncesine göre nasıl değişti?

		Hızlandı %	Aynı %	Yavaşladı %	Net +/-
2009	06	15.6	72.7	11.7	3.9
	07	9.5	78.4	12.1	-2.6
	08	15.3	67.0	17.7	-2.3
	09	9.3	72.2	18.5	-9.2
	10	15.4	72.7	11.9	3.6
	11	11.2	80.1	8.6	2.6

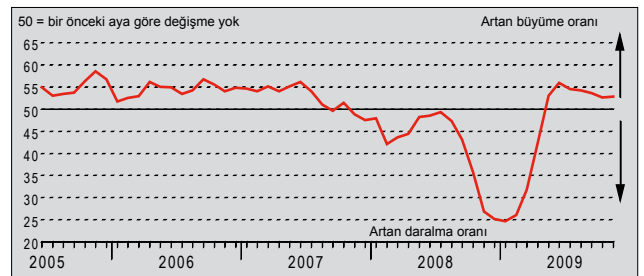

Türk imalatçılar Kasım ayında tedarikçilerin teslimat sürelerinde hafif bir kısalma olduğunu belirttiler. Bu, tedarik sürelerinin daha hızlı olduğu üst üste ikinci ayı ve kısalmanın oranı Ekim ayından bu yana artış gösterdi. Panele katılanların yaklaşık %11'i Kasım ayında tedarik sürelerinde kısalma olduğunu bildirdi ve bu yorumu yapanlardan bir kısmı bu durumu azalan satın alma aktivitesine bağladı (katılımcıların yaklaşık %28'i satın alma miktarlarında azalma olduğunu bildirdi).. Ancak, Türk imalatçıların çoğunluğu (%80 civarı) teslimat sürelerinde Ekim ayından bu yana bir değişiklik olmadığını bildirdiler.

Mal Alım Miktarı Endeksi

S: Mal alımlarınız (ünite olarak) bir ay öncesine göre nasıl değişti?

		Arttı %	Aynı %	Azaldı %	Net +/-
2009	06	37.4	48.0	14.6	22.9
	07	29.4	45.6	25.0	4.4
	08	32.7	38.6	28.7	4.0
	09	32.0	47.1	20.9	11.1
	10	29.1	41.8	29.0	0.1
	11	30.0	42.2	27.8	2.2

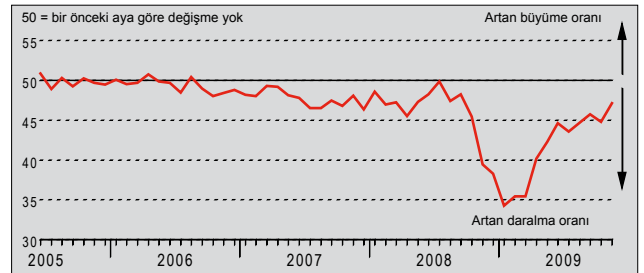

Kasım ayında satın alma aktivitesinde güçlü artış yaşandı ve böylece satın almada üst üste yedinci ay artış yaşanmış oldu. Satın alma aktivitesindeki artış güçlüydü ve Ekim ayında bildirilenin üzerine yalnızca az bir miktarda çıktı. Satın alma aktivitesinde artış bildirenler, bunu artan yeni sipariş miktarlarına ve üretim kapasitesindeki artışa bağladılar. Ancak, büyüme hızı daha fazla artmadı, çünkü panele katılanların %28 kadarı satın alma miktarlarının Ekim ayından bu yana düşüğünü bildirdiler.

Girdi Stoku Endeksi

S: Tedarik stokunuz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

		Arttı %	Aynı %	Azaldı %	Net +/-
2009	06	19.2	53.4	27.5	-8.3
	07	10.7	64.6	24.7	-14.0
	08	16.0	59.1	24.9	-8.9
	09	10.6	71.8	17.6	-7.0
	10	9.8	67.3	22.8	-13.0
	11	11.8	69.9	18.3	-6.5

Kasım ayında elde edilen veriler satın alma stoklarında daha fazla düşüş yaşandığını gösterdi. Ancak, azalma hızı Ekimden bu yana azalarak son on dört ayın en düşük seviyesine geldi ve serinin geçmişteki ortalamasının hafif altında kaldı. Yeni sipariş miktarlarında meydana gelen artışla birlikte yükselen üretim ihtiyaçlarını karşılayabilmek için üretim öncesi stoklarından faydalanıldı. Ancak, yeni siparişlerin artış hızının daha yavaş olması satın alma stoklarının daha fazla düşmesini engelledi.

Veri ve Sunum Yöntemiyle İlgili Notlar

Satın Alma Yönetici Endeksi imalat firmalarındaki yöneticilere aylık olarak gönderilen 400 endüstriyel şirketin anketlere verdikleri cevaplardan derlenen veriler üzerinden hazırlanmaktadır. Türk imalat alt sektörlerinin gruplandırılmasında Standart Sanayi Sınıflaması (SSS) Revizyon 3 (The International Standard Industrial Classification) kullanılmıştır.

Anket cevapları ay ortasında toplanan verilere göre bir önceki ay ile karşılaştırıldığında görülen değişimleri yansıtmaktadır. Raporda tüm göstergeler için her bir cevabı verenlerin yüzdesinin yanında, "arttı/daha iyi" cevabını verenlerle "azaldı/daha kötü" cevabını verenler arasındaki net fark sunulmaktadır.

Yayımla endeksleri öncü bir gösterge niteliği taşımaktadır ve değişimin yönünü gösteren basit bir ölçüdür. Endeksin 50 değerinin üzerinde olması bu değişimde artış olduğunu, 50 değerinin altında olması düşüş olduğunu göstermektedir.

Satın Alma Yöneticisi (PMI) bu raporda sunulan beş ayrı endeksin ağırlıklandırması yoluyla hesaplanan bileşik bir endekstir. Bu hesapta kullanılan ağırlıklar imtiyazlı Satın Alma ve Tedarik Enstitüsü'nün İngiltere ekonomisiyle ilgili yaptığı araştırmasından türetilmiştir. Bu ağırlıklar şöyledir: Yeni Siparişler -0.3; Üretim -0.25; İstihdam -0.2; Tedarikçilerin Teslim Süresi -0.15; Girdi Stoku -0.1. Bu hesaplarda Tedarik Süresi Endeksi diğer endekslerle aynı yönde hareket edecek biçimde ters çevrilmiştir.

Uyarı

PMI Üretim raporundaki kopya ve veri tabanı hakları Markit Group Limited şirketine aittir. Markit'in izni olmaksızın elektronik dağıtım da dahil olmak üzere veri dağıtımını ve saklanması yasaktır. Raporların hazırlanması sırasında istatistik ve diğer bilgilerin doğruluğunun kontrolü için her türlü çaba gösterilmiş olsa da, yayıncılar ve veri sağlayıcılar hatalardan veya hatalardan kaynaklanabilecek herhangi bir kayıptan sorumlu tutulamaz. PMI, ve Satın Alma Yöneticisi Endeksi Markit'in tescilli markasıdır.